

Sygn. akt: XII 1 Co 38/19

POSTANOWIENIE

Dnia 23 września 2019 r.

Sąd Rejonowy Gdańsk – Południe w Gdańsku

Wydział XII Cywilny Sekcja do Spraw Egzekucyjnych

w składzie następującym:

Przewodniczący: Sędzia SR Joanna Krata

po rozpoznaniu w dniu 23 września 2019 r. w Gdańsku

na posiedzeniu niejawnym

sprawy egzekucyjnej z wniosku wierzyciela Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w G.

przeciwko dłużnikowi M. W.

w sprawie ze skargi dłużnika na czynności Komornika sądowego przy Sądzie Rejonowym G. (1) D. G. w sprawie Km (...)

p o s t a n a w i a :

1. zmienić postanowienie Komornika sądowego przy Sądzie Rejonowym G. (1) D. G. z dnia 11 grudnia 2018 r. w sprawie Km (...) w ten sposób, że:

a) w miejsce pozycji „Opłata stosunkowa z art.49.1 (15%) 373,11 zł” wpisać pozycję: „Opłata stosunkowa z art. 27 ust. 2 w zw. z art. 28 ust. 1 ustawy o kosztach komorniczych 150,00 zł”;

b) w pozycji „Razem koszty wyniosły” w miejsce kwoty „458,53 zł” wpisać kwotę „235,42 zł”;

2. oddalić skargę dłużnika w pozostałym zakresie;

3. kosztami postępowania obciążyć dłużnika M. W., uznając je za uiszczone w całości.

UZASADNIENIE

Dłużnik M. W. w dniu 28 grudnia 2018 r. złożył skargę na czynności Komornika sądowego przy Sądzie Rejonowym G. (1) D. G., w sprawie Km (...) tj. na postanowienie z dnia 11 grudnia 2018 r.

Skarżący podniósł, iż w toku postępowania egzekucyjnego został przymuszony bezprawnymi działaniami Komornika do dokonania wpłaty w wysokości określonej przez organ egzekucyjny. W ocenie skarżącego dłużnik nie dał powodu wierzycielowi do wszczęcia przeciwko niemu egzekucji.

Skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia Komornika.

Komornik przekazał uzasadnienie dokonania zaskarżonej czynności wraz z aktami egzekucyjnymi Km (...), wnosząc o oddalenie skargi dłużnika w całości jako bezzasadnej.

Sąd ustalił i zważył, co następuje:

Postępowanie egzekucyjne w sprawie Km (...) zostało wszczęte na wniosek wierzyciela Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w G. z dnia 5 listopada 2018 r. przeciwko dłużnikowi M. W. w oparciu o tytuł wykonawczy załączony do wniosku

egzekucyjnego (k.1-3 akt Km). W toku postępowania egzekucyjnego nie doszło do upadku przedmiotowego tytułu wykonawczego.

W dniu 3 grudnia 2018 r. doręczono dłużnikowi zawiadomienie o wszczęciu przeciwko niemu egzekucji (k. 18 w zw. z k. 17 akt Km).

W dniu 10 grudnia 2018 r. w kancelarii komorniczej stawił się dłużnik, który dokonał wpłaty kwoty 1 035,03 zł (k. 56 akt Km), na skutek czego Komornik w dniu 11 grudnia 2018r. wydał postanowienie w przedmiocie ustalenia wysokości kosztów postępowania egzekucyjnego i zakończenia postępowania egzekucyjnego w sprawie (k. 63 akt Km).

Zgodnie z zasadą wyrażoną w przepisie art. 770 k.p.c. dłużnik zwraca wierzycielowi koszty niezbędne do celowego przeprowadzenia egzekucji. Przepis powyższy zawiera prawną regulację kosztów postępowania egzekucyjnego i stanowi *lex specialis* do art. 98 k.p.c. i następnie. Tym samym, obowiązującą w postępowaniu rozpoznawczym regułą odpowiedzialności za wynik procesu zastąpiono w postępowaniu egzekucyjnym zasadą odpowiedzialności dłużnika za koszty egzekucji, połączoną z zasadą kosztów celowych. Koszty postępowania egzekucyjnego ponosi co do zasady dłużnik.

W orzecznictwie i doktrynie ugruntowane jest stwierdzenie, że egzekucja jest celowa wtedy, gdy podejmowane przez komornika czynności mają wpływ na sprawne zaspokojenie wierzyciela i są zgodne z przepisami prawa egzekucyjnego.

Zdaniem Sądu, egzekucja w sprawie Km (...) wszczęta została celowo, na podstawie tytułu wykonawczego, stwierdzającego obowiązek świadczenia przez dłużnika na rzecz wierzyciela. Dłużnik w skardze nie wykazał by było inaczej. Obowiązujące przepisy prawa, w szczególności art. 804 k.p.c., obligują komornika do wykonywania tytułów wykonawczych.

W ocenie Sądu, prawidłowe było rozstrzygnięcie Komornika o obciążeniu dłużnika kosztami egzekucji.

Dokonana w punkcie pierwszym sentencji zmiana postanowienia Komornika w zakresie wysokości opłaty stosunkowej, spowodowana była wyłącznie zmianą stanu prawnego.

W ocenie Sądu, orzekając o kosztach postępowania egzekucyjnego po dniu 01 stycznia 2019r. zobligowany jest do stosowania nowych rozwiązań wprowadzonych ustawą o kosztach komorniczych, albowiem poprzednia ustawa regulująca tę problematykę (ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o komornikach sądowych i egzekucji) została przez ustawodawcę wyeliminowana z dniem 01 stycznia 2019r. z porządku prawnego i nie może stanowić podstawy prawnej żadnych orzeczeń wydanych po tym dniu, w tym także w toku postępowań zainicjowanych wniesieniem środków zaskarżenia.

Zgodnie z przepisem art. 305 ustawy o komornikach sądowych z dnia 22 marca 2018 r., traci moc ustawa o komornikach sądowych i egzekucji z dnia 29 sierpnia 1997 r.

Jednocześnie z treści przepisu art. 306 ustawy o komornikach sądowych z dnia 22 marca 2018 r. wynika, że ustawa ta wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2019 r.

Ustawa nie zawiera regulacji pozwalających na ustalenie, że przepisy ustawy o komornikach sądowych i egzekucji z dnia 29 sierpnia 1997 r. nadal obowiązują w jakimkolwiek zakresie.

Zauważyć przy tym należy, iż w tym samym akcie prawnym, ustawodawca widzi sytuacje, gdy dokonywane zmiany przepisów mogą mieć wpływ na treść orzeczeń wydawanych w postępowaniach odwoławczych toczących się po dniu 1 stycznia 2019r. i reaguje na nie, gdy ten wpływ chce wyeliminować. Zgodnie z przepisem art. 298 ust. 6 u.k.s., art. 1003 §2 k.p.c., w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, stosuje się do postanowień o przysądzeniu własności wydanych po dniu wejścia w życie ustawy. Przepis art. 1003 §2 k.p.c. w zmienionym brzmieniu stosuje się również, zgodnie z dyspozycją art. 298 ust. 1 u.k.s., do postępowań, które zostały wszczęte przed dniem wejścia w życie ustawy. Wołą

ustawodawcy było jednak, by w sprawach odwoławczych rozpoznawanych po dniu 01 stycznia 2019 r. postanowienia o przysądzeniu własności nie podlegały zmianie z powodu zmiany brzmienia przepisu.

W przypadku postanowień o kosztach postępowania egzekucyjnego wydanych na podstawie ustawy o komornikach sądowych i egzekucji z dnia 29 sierpnia 1997 r., rozpoznawanych w postępowaniach skargowych czy zażaleniowych po dniu 01 stycznia 2019 r., ustawodawca takiej woli nie wyraził, co oznacza, iż sprawy te rozstrzygane być powinny w oparciu o obowiązujące przepisy prawa.

Oceny tej nie zmienia treść przepisu art. 52 ustawy o kosztach komorniczych, uchwalonej w dniu 28 lutego 2018r., w którym ustawodawca jeszcze odwoływał się do przepisów ustawy o komornikach sądowych i egzekucji z dnia 29 sierpnia 1997 r., utrzymując jej obowiązywanie w porządku prawnym. Jak wskazano wyżej, w późniejszej ustawie o komornikach sądowych, uchwalonej w dniu 22 marca 2018 r. ustawodawca uchylił jednak w całości jej obowiązywanie z dniem 1 stycznia 2019 r., nie przewidując w tym zakresie żadnych ograniczeń w postaci przepisów intertemporalnych. Wobec treści przepisu art. 305 ustawy o komornikach sądowych, nie jest możliwe zastosowanie rozwiązań przyjętych w art. 52 wcześniejszej ustawy o kosztach komorniczych. Normy prawne, do których odwołuje się przepis art. 52 u.k.k. (przepisy ustawy o komornikach sądowych i egzekucji) nie obowiązują już w porządku prawnym, wykluczone jest więc powoływanie ich jako podstawy prawnej orzeczeń wydawanych po dniu 01 stycznia 2019r.

Wskazać należy, iż wyeliminowanie przez ustawodawcę rozwiązania przyjętego w przepisie art. 52 u.k.k. jest racjonalne i konsekwentne z punktu widzenia przyjętej przez niego w późniejszej ustawie o komornikach sądowych zasadniczej zmianie odnośnie zasady wynagradzania komorników sądowych, ukształtowanej jako wynagrodzenie prowizyjne proporcjonalne do wysokości uzyskanych opłat egzekucyjnych, stanowiących należność budżetową o charakterze publicznoprawnym i przyjętej w tym zakresie regule intertemporalnej (art. 283 ust.1 w zw. z art. 143 ust. 3 u.k.s.). Zgodnie z rozumowaniem a contrario, na mocy art. 283 ust. 1 u.k.s. - do opłat egzekucyjnych, które nie zostały prawomocnie ustalone przed dniem wejścia w życie ustawy (niezależnie od daty wszczęcia postępowania egzekucyjnego), stosuje się przepisy art. 149-151 u.k.s., zatem także przepis art. 143 ust. 3 u.k.s., który stanowi, iż przez uzyskane opłaty egzekucyjne rozumie się opłaty faktycznie pobrane lub ściągnięte na podstawie przepisów ustawy z dnia 28.02.2018r. o kosztach komorniczych. Ustawodawca konsekwentnie nie przewiduje zatem możliwości, aby w sprawach, w których przed dniem wejścia w życie ustawy opłaty egzekucyjne nie zostały prawomocnie ustalone, możliwe było orzekanie o tych opłatach na podstawie przepisów innej ustawy niż ustawa z dnia 28.02.2018r. o kosztach komorniczych, tj. wyeliminowanej z porządku prawnego ustawy o komornikach sądowych i egzekucji z dnia 29 sierpnia 1997 r.

Omawianym zagadnieniem prawnym zajmował się Sąd Okręgowy w G. (2), który w uzasadnieniu postanowienia z dnia 6 maja 2019 r. (sygn. akt XVI Cz (...)), przeprowadził także szczegółową analizę przepisów regulujących zasady techniki prawodawczej, dochodząc do tożsamego wniosku. Sąd ten podkreślił, że gdyby wolą ustawodawcy było pozostawienie w obowiązującym porządku prawnym przepisów ustawy o komornikach sądowych i egzekucji z dnia 29 sierpnia 1997 r., w zakresie regulacji odnoszących się do kosztów komorniczych, do postępowań wszczętych i niezakończonych przed dniem 1 stycznia 2019 r., ustawa zawierałaby stosowne przepisy. Ustawa o komornikach sądowych w sposób wyraźny uchyła w całości moc obowiązującą ustawy o komornikach sądowych i egzekucji z dnia 29 sierpnia 1997 r.; milczenie ustawodawcy co do reguły intertemporalnej należy uznać za przejaw jego woli bezpośredniego działania nowego prawa.

Zasadnym wydaje się również wskazanie, iż konkluzja ta przyjmowana jest niezależnie w orzecznictwie innych Sądów, tytułem przykładu wymienić można choćby postanowienie Sądu Rejonowego w T. z dnia 22 marca 2019 r. w sprawie sygn. akt I Co (...).

W konsekwencji powyższych rozważań Sąd uznał, iż w sprawie niniejszej podstawą orzeczenia o kosztach postępowania winna być ustawa o kosztach komorniczych z dnia 28 lutego 2018 r.

Zgodnie z art. 27 ust. 2 ustawy o kosztach komorniczych jeżeli dłużnik, w terminie miesiąca od dnia doręczenia mu zawiadomienia o wszczęciu egzekucji, wpłaci do rąk komornika lub na jego rachunek bankowy całość lub

część egzekwowanego świadczenia, komornik ściąga od dłużnika opłatę stosunkową w wysokości 3% wartości wyegzekwowanego w ten sposób świadczenia.

Dłużnik M. W. uiszczył bezpośrednio na rzecz Komornika całość egzekwowanego roszczenia w dniu 10 grudnia 2018 r., tj. na 7 dni po doręczeniu mu zawiadomienia o wszczęciu egzekucji. Na gruncie aktualnie obowiązujących przepisów Komornik winien zatem obciążyć dłużnika opłatą stosunkową w wysokości 3% wartości wyegzekwowanego świadczenia.

Zgodnie z art. 23 ust. 1 i ust. 2 ustawy o kosztach komorniczych podstawę obliczenia opłaty stosunkowej stanowi wartość świadczenia. Do wartości świadczenia wlicza się należność główną wraz z odsetkami, kosztami i innymi należnościami ubocznymi, z wyjątkiem kosztów zastępstwa prawnego i kosztów komorniczych należnych w postępowaniu egzekucyjnym, w którym jest obliczana opłata. Jeżeli jednak dłużnik spełnił świadczenie w sposób i terminie, o których mowa w art. 27 ust. 2 ustawy o kosztach komorniczych, opłata minimalna od tak zaspokojonego świadczenia wynosi 150 złotych.

Tytuł wykonawczy załączony do wniosku egzekucyjnego (k.3 akt Km) obejmował kwotę 377 złotych (koszty zastępstwa procesowego) oraz kwotę 132 złotych (koszty klauzuli wykonalności). Z uwagi na fakt, iż ustalona od powyższych kwot opłata stosunkowa w stawce 3% byłaby niższa od minimalnej opłaty przewidzianej przez aktualnie obowiązujące przepisy, należało obciążyć dłużnika opłatą minimalną w wysokości 150 zł.

W związku z powyższym, Sąd na podstawie art. 767 k.p.c. i powołanych przepisów ustawy o kosztach komorniczych, orzekł jak w punkcie 1 sentencji.

Odnosząc się do zarzutu dłużnika odnośnie bezprawności i bezpodstawności egzekucji należy wskazać, iż w aktach postępowania egzekucyjnego Km (...) znajduje się przedłożony Komornikowi wraz z wnioskiem o wszczęcie egzekucji tytuł wykonawczy w postaci wyroku Sądu Okręgowego w Gdańsku z dnia 29 sierpnia 2017 r. w sprawie o sygn. akt I C (...), zaopatrzony w klauzulę wykonalności z dnia 19 października 2018 r. wraz z wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 10 października 2018 r. w sprawie o sygn. akt I ACa (...) (k. 3 akt Km). Jednocześnie, w toku postępowania egzekucyjnego nie doszło do upadku opisanego tytułu wykonawczego, a tytuł wykonawczy znajdujący się w aktach sprawy Km (...) spełnia wszelkie wymogi do tego, by stać się mógł podstawą do wszczęcia egzekucji. Po zbadaniu dokumentów zgromadzonych w aktach komorniczych Sąd doszedł do wniosku, że Komornik Sądowy w toku prowadzonego postępowania przeciwko dłużnikowi dokonywał celowych czynności egzekucyjnych.

Zaznaczyć należy, że dłużnik nie regulował swoich zobowiązań, tym samym zmusił wierzyciela do wszczęcia postępowania egzekucyjnego, które zawsze generuje określone koszty, dlatego też zobowiązany jest je pokryć.

W związku z powyższym, Sąd orzekł jak w punkcie 2 sentencji, oddalając skargę dłużnika w pozostałym zakresie, na podstawie art. 767 k.p.c. w zw. z art. 770 k.p.c.

O kosztach postępowania wywołanych wniesieniem skargi na czynności komornika, Sąd orzekł w punkcie 3 sentencji postanowienia, na podstawie przepisów art. 100 zdanie drugie k.p.c. i art. 108 § 1 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c., mając na uwadze wynik postępowania – fakt tylko częściowego uwzględnienia skargi dłużnika, poprzez obniżenie wysokości obciążającej go opłaty egzekucyjnej, do czego doszło wyłącznie wskutek zmiany stanu prawnego.

Na koszty sądowe w sprawie niniejszej złożyła się opłata stała w kwocie 100 zł, uiszczona przez skarżącego.

Zarządzenia:

1. odnotować i zakreślić w rep. Co;
2. odpis postanowienia doręczyć:
-pełnomocnikowi wierzyciela – r.pr. M. G. wraz z odpisem skargi,

-dłużnikowi z pouczeniem o zażaleniu,

-Komornikowi, zwracając akta Km;

3. akta przedłożyć z wpływem lub za 21 dni z epo i (...)

G., dnia 23.09.2019 r.

SSR Joanna Krata